

Η Τουρκική Απειλή, από τον Κεμάλ στον Ερντογάν.

Γράφει ο Ιωάννης Κρασσάς, Αντιστράτηγος ε. α.

Το 1965 η Διεύθυνσις Ιστορίας Στρατού κυκλοφόρησε το βιβλίο του Τούρκου Πρέσβευος Αμπντουλάχ Ζεκί Πολάρ, «Αίτια Καταρρεύσεως της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας». Ο συγγραφέας αξιολόγησε κατά σειρά ως τέσσερα τα βασικότερα αίτια :

- 1. Την θρησκεία, η οποία ως θεμελιώδη αρχή του κράτους, απαγόρευε κάθε μεταρρύθμιση.**
- 2. Την εξασθένιση και διαφθορά της κεντρικής εξουσίας.**
- 3. Την οικονομική κατάρρευση.**
- 4. Την ιμπεριαλιστική πολιτική της Ρωσίας.**

Ο Σουλτάνος ως θρησκευτικός αρχηγός έφερε και το τίτλο του Χαλίφη. Οι Ουλεμάδες(θρησκευτικοί ηγέτες) μαζί με το σώμα των γενιτσάρων ασκούσαν τεράστια επιρροή στις αμόρφωτες λαϊκές μάζες. Όσοι Σουλτάνοι[1] ροσπάθησαν να υιοθετήσουν αλλαγές στα πρότυπα των προηγμένων ευρωπαϊκών χωρών, δεν έχασαν μόνο την εξουσία, αλλά και την ζωή τους. Στην Τουρκία εν αντιθέσει με τα λοιπά κράτη οι μεταρρυθμίσεις δεν αποτέλεσαν αίτημα της λαϊκής βάσεως, αλλά προήλθαν από πρωτοβουλίες της εξουσίας.

Ο Κεμάλ Ατατούρκ μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης (24 Ιουλ. 1923), κατοχύρωσε την εδαφική αποκατάσταση της Τουρκίας στα σημερινά της σύνορα και ολοκλήρωσε την γενοκτονία-εκδίωξη των Ελλήνων, των Αρμενίων και των Ασσυρίων[2] από τις πατρογονικές τους εστίες. Στην συνέχεια επέβαλλε μία σειρά μεγάλων μεταρρυθμίσεων, προκειμένου να μετατρέψει την Τουρκία σε μία σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα. Στην ουσία θέλησε να αποβάλλει τον θρησκευτικό φανατισμό, τις ριζωμένες οπισθοδρομικές αντιλήψεις και μία ολέθρια προγονική νοοτροπία, απόρροια πέντε αιώνων προσωποπαγούς, αυθαιρέτου, ανήθικης και απάνθρωπης διοικήσεως, μιάς πάλαι ποτέ πολυφυλετικής αυτοκρατορίας. Η πλέον ρηξικέλευθος πράξη του Κεμάλ ήταν η κατάργηση του Χαλιφάτου και ο χωρισμός του από το κράτος.[3] Οι αστικοί πληθυσμοί της Τουρκίας ασπάζθηκαν το όραμα του Ατατούρκ, σε αντίθεση με τους αγροτικούς, οι οποίοι το αποδέχθηκαν με την χαρακτηριστική ανατολίτικη μοιρολατρία τους. Απόδειξη τούτου αποτελεί η μειωμένη επιρροή του Ερντογάν στις μεγάλες πόλεις της Τουρκίας.

Η Τουρκία μέχρι την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνος των Ελληνοκυπρίων (1 Απριλίου 1955) δεν απειλούσε την χώρα μας. Η πρώτη κρίση υπήρξε ο διωγμός των Ελλήνων της Κωνσταντινουπόλεως το Σεπτέμβριο του 1955. Μετά την υπογραφή της Συνθήκης Ζυρίχης-Λονδίνου(Φεβ. 1959), με την οποία αναγνωρίσθηκε η ανεξαρτησία της Κύπρου, συνέβησαν 3 Ελληνο-τουρκικές κρίσεις, το 1964(Τηλλυρία και Κόκκινα), το 1967 (Αγίοι Θεοδώροι-Κοφίνου) και το 1974 η τουρκική εισβολή στην Κύπρο με αφορμή τη πραξικοπηματική ανατροπή του Μακαρίου από τον Ταξίαρχο Δημήτριο Ιωαννίδη. Από το 1973 οι Ε/Τ σχέσεις επιβαρύνθηκαν λόγω της διαφωνίας σχετικά με τα όρια των υφαλοκρηπίδων των δύο χωρών. Στις διαφορές προστέθηκαν στην συνέχεια και άλλες διεκδικήσεις της Τουρκίας.[4]

Το κέντρο λήψεως των αποφάσεων στην γειτονική χώρα, μέχρι την άνοδο του Ερντογάν στην Εξουσία το 2003, ήταν το Κεμαλικό κατεστημένο των τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων. Από το 1922 μέχρι σήμερα έγιναν 9 απόπειρες στρατιωτικών πραξικοπημάτων, από τα οποία επικράτησαν δύο.[5] Οι Τούρκοι ηγέτες διαχρονικά δείχνουν να μην ανέχονται την όποια κριτική στο τρόπο που κυβερνούν και φέρονται σκαιά στους διαφωνούντες.

Η επιθυμία του ασφυκτικού ελέγχου των πάντων, οδηγεί στην δημιουργία παράκεντρων εξουσίας, τα οποία καθιστούν δύσκολη την ομαλή μεταβίβαση της εξουσίας.

Οι στρατιωτικοί ήσαν προβλέψιμοι έως ένα σημείο, διότι δεν ήθελαν να διακινδυνεύσουν τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας και υπολόγιζαν σοβαρά την υποστήριξη των ΗΠΑ. Οι τρεις Ε/Τ κρίσεις μετά το 1974 κατέληξαν σε αντίστοιχες συμφωνίες [(1976) Πρωτόκολλο της Βέρνης, (1987) Συμφωνία του Νταβός, (1996) Συμφωνία της Μαδρίτης]. Η χώρα μας αναγνώρισε αναγνώρισε από το 1976, ότι η οριοθέτηση των θαλασσιών ζωνών αποτελεί αντικείμενο διαπραγματεύσεως και σε περίπτωση με επιτεύξεως συμφωνίας επιθυμεί να παραπέμψει το θέμα σε διαιτητικό όργανο (Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης). Επί 45 χρόνια αναμένουμε την δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών, διότι θέλουμε να αποφύγουμε την παραχώρηση θαλάσσιων και εναέριων περιοχών, επί των οποίων διακηρύσσουμε ότι έχουμε κυριαρχικά δικαιώματα.

Ο Ερντογάν μετά την ανάληψη της εξουσίας, κατήργησε το στρατιωτικό κεμαλικό κατεστημένο. Από τον τρόπο ασκήσεως της εξουσίας είναι φανερό ότι επιδιώκει την ισχύ, την ευημερία, την οικονομική ανάπτυξη και την εγκαθίδρυση της Τουρκικής κυριαρχίας στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής μεσογείου, ακολουθώντας τις αρχές του Ισλάμ. Εξοπλίζει και εκσυγχρονίζει τις Ένοπλες Δυνάμεις του, ενώ παράλληλα αναπτύσσει την πολεμική βιομηχανία της χώρας του. Η Τουρκία είναι στην 10^η θέση παγκοσμίως από πλευράς στρατιωτικής ισχύος και υπερτερεί αριθμητικά σ' όλους τους τομείς σε σχέση με εμάς. Η εγχώρια αμυντική βιομηχανία της καλύπτει το 60% των αναγκών των τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων, ενώ η Ελληνική το 9%, από το 40% που κάλυπτε το 2000. Πιστεύει ότι λόγω του «βάρους και του αναστήματος» της Τουρκίας, νομιμοποιείται να αυξήσει την κυριαρχία της, σε βάρος των χωρών που τις θεωρεί ασθενέστερες. Ενεργεί όπως και προγονοί του, οι οποίοι με συνεχείς πολέμους επεκτάθηκαν προς την Ευρώπη και την Αφρική.

Ο Αχμέτ Νταβούτογλου[6] στο βιβλίο του «Το Στρατηγικό Βάθος» υπογραμμίζει: «Η επέκταση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Τουρκίας σε βάρος των όμορων χωρών, αποτελεί ένας από τους σταθερούς και μακροχρόνιους στόχους της εθνικής της στρατηγικής. Η οικειοποίηση των ενεργειακών αποθεμάτων του Αιγαίου αποτελεί ένα από τα οφέλη που θα προκύψουν από την επέκταση της τουρκικής επιρροής». Θεωρεί επίσης ότι η επέκταση της Τουρκίας στα Βαλκάνια, στην Μέση Ανατολή και στην Ασία, είναι απόρροια της ιστορίας, της γεωγραφίας και του πληθυσμιακού δυναμικού της. Ο Νταβούτογλου πιστεύει επίσης ότι, «Οι κοινωνίες οι οποίες είναι ικανές να τεντώνουν το τόξο, είναι εκείνες που μπορούν να εκτοξεύσουν το βέλος στην απόσταση που επιθυμούν και με την διαχείριση του καταλλήλου γι' αυτό χρόνου». Ο Ερντογάν καλλιεργεί συστηματικά την δημιουργία επιθετικού, κατακτητικού και πολεμικού πνεύματος στον Τουρκικό λαό.

Το Ισραήλ έδειξε τον τρόπο πως μία μικρή χώρα μπορεί όχι μόνο να επιβιώσει, αλλά και να νικήσει, έστω και εάν οι αντίπαλοί έχουν συντριπτική αριθμητική υπεροχή. Εντός μίας εικοσιπενταετίας νίκησε τέσσερεις φορές τους Άραβες, παρότι υπερείχαν συντριπτικά. Η Πρωθυπουργός του Ισραήλ από το 1969 έως το 1974 Γκόλντα Μείρ συνήθιζε να λέει: «Το μυστικό όπλο του Ισραήλ στους πολέμους κατά των Αράβων, είναι το ότι δεν έχουμε που να καταφύγουμε σε περίπτωση ήττας». Η ισραηλινή αμυντική βιομηχανία κατέχει το 10% των πωλήσεων στην παγκόσμια αγορά όπλων, οι οποίες το 2017 αντιπροσώπευαν 9,2 δις δολ.

Ο ιδιαίτερα ευφυής Πρώσος στρατηγός Καρλ Φον Κλαούζεβιτς (1780-1831), ασχολήθηκε με την θεωρία και την πρακτική του πολέμου. Το βιβλίο του «Η Φιλοσοφία του Πολέμου», έχει μεγάλη επιρροή στην πολεμική σχεδίαση όλων των κρατών και διδάσκεται στις στρατιωτικές ακαδημίες πολλών χωρών, όπως επίσης και σε σχολές διοικήσεως επιχειρήσεων. Στο βαθμό που είναι αναγκαία η γνώση της ανατομίας του ανθρωπίνου σώματος για τους ιατρούς, το ίδιο αναγκαία είναι και γνώση της ανατομίας του πολέμου για τα στελέχη των Ε.Δ. Ο πόλεμος είναι διανοητικά και συναισθηματικά πολύ δυσάρεστος για να αποτελέσει αντικείμενο έρευνας, αλλά η

διατήρηση της ειρήνης δεν μπορεί να επιτευχθεί, χωρίς την μελέτη του πολέμου. Στις ελληνικές παραγωγικές και επιμορφωτικές στρατιωτικές σχολές δεν διδάσκεται ο Κλαούζεβιτς, όπως δεν διδάσκεται και ο Θουκυδίδης, ο οποίος χαίρει ιδιαιτέρας εκτιμήσεως παγκοσμίως.

Τα εθνικά θέματα απαιτούν εθνική συναίνεση, ειδάλλως γίνονται εύκολα αντικείμενο δημαγωγικής εκμεταλλεύσεως, σε όσους αγνοούν τα δεδομένα, υπεραπλουστεύουν τις συνέπειες, αρέσκονται στην συνθηματολογία, ασπάζονται το μύθο και απορρίπτουν το γεγονός. Την πολεμική σύγκρουση μπορεί να την ξεκινήσεις όποτε θελήσεις, όχι όμως και να την τερματίσεις. Ο πόλεμος συνεπάγεται σίγουρα ανθρώπινες απώλειες και ενδεχομένως εδαφικές. Άπαντες πρέπει να γνωρίζουν ξεκάθαρα τι σημαίνει αυτό. Η ελευθερία της Ελλάδος δεν μας παραχωρήθηκε, αλλά κατακτήθηκε με πράξεις ηρωισμού και γενναιότητας των προγόνων μας, που είχαν όλες ένα κοινό χαρακτηριστικό, την περιφρόνηση προς τον θάνατο. Η επιτυχής έκβαση της επαναστάσεως του 1821 και η απελευθέρωση στην συνέχεια των υπόδουλων αδελφών μας, υπήρξε αποτέλεσμα ενόπλων αναμετρήσεων με τεράστια προσφορά αίματος.

Η νίκη κερδίζεται με την υπέρβαση των ορίων των ανθρώπινης αντοχής. Έχουμε την ιερά υποχρέωση να υπερασπισθούμε την Ελλάδα με την ίδια αποφασιστικότητα, και να αντιμετωπίσουμε, εάν απαιτηθεί τους ίδιους κινδύνους. Από την στιγμή που η αντιπαράθεση μεταπηδήσει από το διπλωματικό στο πεδίο της μάχης, δεν υπάρχει δύναμη επί της γης, η οποία δύναται να μεταβάλει τον αριθμό των στρατευμάτων, τις δυνατότητες των οπλικών συστημάτων ή τα γεωγραφικά στοιχεία. Οι επιτελείς πρέπει να σχεδιάζουν βάσει των δεδομένων και να μην προσαρμόζουν τα πολεμικά σχέδια στις επιθυμίες των προϊσταμένων τους ή στις πολιτικές σκοπιμότητες. Εάν δεν το κάνουν οι συνέπειες για την πατρίδα μας θα είναι οδυνηρές.

Πολλοί από εμάς αρεσκόμεθα σε ατέρμονες αναλύσεις και εκτιμήσεις, ενώ πιστεύουμε αφελώς ότι, για να προστατεύσουμε την πατρίδα μας από τις εχθρικές επιβουλές, αρκούν μόνο οι συμμαχίες μας, οι εξοπλισμοί και μια στιγμιαία πατριωτική έξαρση. Η τουρκική απειλή είναι υπαρκτή. Για να την

αντιμετωπίσουμε, θα πρέπει να θέσουμε ως πρωτεύουσα αποστολή μας, όχι μόνο την απόκρουση ενδεχόμενης επιθετικής ενεργείας, αλλά επιπροσθέτως την καταστροφή των στρατιωτικής ισχύος του αντιπάλου, σε τέτοιο βαθμό ώστε να σεβαστεί τα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Για να μη ζούμε συνεχώς υπό απειλή, θα πρέπει να προσαρμόσουμε το στρατηγικό μας δόγμα αναλόγως.

Παραπομπές :

[1] Σουλτάνοι μεταρρυθμιστές: Αχμέτ ΙΙΙ^{ος} (1703-1730, εκθρονίσθηκε και πέθανε στην φυλακή), Μουσταφά ΙΙΙ^{ος} (1757-1774), Αβδούλ Χαμίτ Ι^{ος} (1774-1789, εκθρονίσθηκε), Σελίμ ΙΙΙ^{ος} (1789-1807, δολοφονήθηκε από τον διάδοχο του)

[2] Γενοκτονία πληθυσμών που ζούσαν στην νοτιοανατολική Τουρκία, Ασσυριακής, Χαλδαϊκής και Συριακής καταγωγής, κατά την περίοδο 1922-1925.

[3] Οι κυριότερες μεταρρυθμίσεις αφορούσαν : Την κατάργηση των τίτλων ευγενείας. Την τροποποίηση του εμπράγματος, ποινικού, αστικού, κληρονομικού και οικογενειακού δικαίου στα πρότυπα των ευρωπαϊκών κωδίκων. Την αντικατάσταση των αραβικών γραμμάτων με λατινικών. Την απελευθέρωση όλων των βαθμίδων εκπαιδευσεως από την θρησκευτική εποπτεία. Την ψήφιση νέου συντάγματος. Την κατάργηση της πολυγαμίας και του φερετζέ. Την υιοθέτηση του διεθνούς ημερολογίου και των ευρωπαϊκών μέτρων και σταθμών.

[4] Η Τουρκία αμφισβητεί πέρα των ορίων των θαλασσιών ζωνών, το εύρος των χωρικών μας υδάτων, του Εθνικού Εναέριου χώρου, του FIR (Περιοχές Πληροφοριών Πτήσεως) και των περιοχών ευθύνης για την έρευνα και διάσωση. Διεκδικεί επιπροσθέτως αριθμό ελληνικών μικρονησίδων, και αξιώνει τον αποπλισμό των νησιών μας στο Ανατολικό Αιγαίο.

[5] Την 27 Μαΐου 1960, ο Στρατηγός Κεμάλ Κουρσέλ ανέλαβε Πρόεδρος της χώρας, Ο Πρωθυπουργός. Αντνάν Μεντερές, ο Υπουργός Εξωτερικών Φατίν Ζορλού και ο Υπουργός Οικονομικών Χασάν Πολατκάν εκτελέσθηκαν. Οι στρατιωτικοί παρέδωσαν την εξουσία την 15^η Οκτ. 1961.

Την 12^η Σεπτεμβρίου 1980, ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ Κενάν Εβρέν ανέτρεψε την κυβέρνηση του Σουλεϊμάν Ντεμιρέλ και ανέλαβε Πρόεδρος της Τουρκίας. Τον Νοέμβριο του 1982 μετά από δημοψήφισμα παρέμεινε στην προεδρία για τα επόμενα 7 χρόνια.

[6] Ακαδημαϊκός, Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας κατά την περίοδο 2009-2014 και Πρωθυπουργός από το 2014 έως το 2016.

Πηγή : <https://www.istorikadromena.gr/>